

ligere har regnet med meget betydelige Underskud. Naar saa hertil kommer, at der aarlig betales henved 11 Millioner af paa Statsgælden, vil man jo ikke forøge Statsgælden ved aarlig at optage Laan paa indtil 10 Millioner. Men jeg lægger megen Vægt paa, at vi er naaet til at kunne regne med, at disse Statsvirksomheder vil give et mindre Overskud. Thi det er jo ganske givet, som der staar i Bemærkningerne, at det er overordentlig store Beløb, der i de sidste Aaringer er anvendt og i de to kommende Aar vil blive anvendt til Erhvervelse af Aktiver, Beløb saalangtud over det normale, at det paa Forhaand maa synes givet, at i en Nedgangsperiode som den, vi er inde i, vil det være ugørligt at bære de hermed forbundne Omkostninger ved de almindelige Indtægter.

Hvis man gaar lidt tilbage i Tiden for at se, hvor meget man da anvendte paa disse Virksomheder aarlig, vil man ogsaa opdage, at vi har været oppe paa omtrent det 6-dobbelte, selv om vi ikke gaar længere tilbage end til 1915—16. Jeg skal ganske kort gaa disse Aaringer igennem for derigennem at vise, baade at vi er oppe paa meget høje Beløb, og at vi har gennemlevet en Periode, hvor man gik fra Overskud til store Underskud og nu atter er kommet nogenlunde paa ret Køl, saaledes at man endog tør nære grundet Forventning om, at disse Aktiver vil bære sig i den kommende Tid. Hvis man ser paa Aaret 1915—16 — jeg tænker nærmest kun paa de 4 store Virksomheder: Banerne, Postvæsenet, Telegraf- og Telefonvæsenet og Statshavnene, som jo er dem, der her tager de betydelige Beløb —, vil man se, at man i det Aar anvendte 11,6 Millioner, og at Driften i det Aar gav et Overskud, som omtrent svarede hertil, nemlig 11,4 Millioner, idet Statsbanerne gav et Overskud paa 9 Millioner, Postvæsenet et Underskud paa henved 1½ Million, Telegraf- og Telefonvæsenet et Overskud paa henimod 2½ Million, medens Statshavnene gav et mindre Underskud, hvad der i øvrigt gælder for Statshavnene helt igennem. Men allerede i 1916—17, hvor man anvender et lignende Beløb, 11—12 Millioner, til Erhvervelse af Aktiver, er Overskuddet af disse gaaet ned til 2 Millioner, idet Statsbanerne giver et Underskud paa 1¾ Million, medens Postvæsenet og Telegraf- og Telefonvæsenet endnu giver noget Overskud. I 1917—18 anvender man endnu væsentlig det samme Beløb til Erhvervelse af Aktiver, men nu er man naaet til et Underskud paa 9—10 Millioner, idet Statsbanerne alene giver et Underskud paa over 10

Millioner og Postvæsenet et Par Millioner, medens Telegraf- og Telefonvæsenet endnu giver et Overskud paa henimod et Par Millioner. I 1918—19 anvendte man 15 Millioner til Erhvervelse af Aktiver, men nu bliver der et Underskud paa 16½ Million; Statsbanerne alene giver et Underskud paa 16 Millioner, Postvæsenet et Underskud paa noget over 1 Million, og nu er Telegraf- og Telefonvæsenet naaet til kun at give et Overskud paa 600 000 Kr. Naar disse Tal ikke ganske falder sammen med det samlede Underskud, ligger det i, at nogle af de mindre Statsvirksomheder giver Overskud, bl. a. den kgl. Mønt. I 1919—20 er man oppe paa et saa stort Beløb som 47 Millioner til Erhvervelse af Aktiver, men man har samtidig et Underskud paa godt 39 Millioner, hvoraf alene 25½ Million falder paa Statsbanerne, 12 Millioner paa Postvæsenet, omtrent 1 Million paa Telegrafvæsenet og Telefonvæsenet, medens Statshavnene nu er oppe paa et Underskud af 1 Million.

Naar man saa kommer til 1920—21, er man oppe paa meget store Beløb. Man anvender ikke mindre end 62 Mill. Kr. til Erhvervelse af Aktiver. Deraf gaar ikke mindre end 38½ Mill. Kr. til Statsbanerne, 3,6 Mill. Kr. til Postvæsenet, 8,6 Mill. Kr. til Telegraf- og Telefonvæsenet, Statshavnene sluger et Beløb af nær ved 7 Mill. Kr., nøjagtigt 6,7 Mill. Kr., og endelig er der et Tilskud til Privatbanerne af 3 Mill. Kr. Det er jo et meget betydeligt Beløb, naar man erindrer, at man i 1915—16 kun anvendte godt 11 Mill. Kr., medens man nu er oppe paa et Beløb af 62 Mill. Kr. alene til disse 4 store Statsvirksomheder. Der er et Underskud paa 72 Mill. Kr., hvoraf Statsbanerne alene tager de 53,6 Mill. Kr., Postvæsenet giver et Underskud paa 16,7 Mill. Kr., Telegraf- og Telefonvæsenet et Underskud paa 4 Mill. Kr. og Statshavnene et Underskud paa 1,2 Mill. Kr. I 1921—22 er Forholdet omtrent det samme. Man anvender det samme Beløb, altsaa et Par og 60 Mill. Kr. til Erhvervelse af Aktiver, og Underskuddet er 67,4 Mill. Kr. Her maa jeg indskyde den Bemærkning, at, som ærede Medlemmer vil erindre, er heri indbefattet 16 Mill. Kr., som er Afskrivning paa Kul, saa Beløbet vil være saa meget mindre, naar man ser bort fra disse 16 Mill. Kr. Der er paa Statsbanerne anvendt ikke mindre end 45,4 Mill. Kr., medens Postvæsenet er gaaet ned til 1 Mill. Kr., Telegraf- og Telefonvæsenet 4,7 Mill. Kr., Statshavnene 3,78 Mill. Kr., Privatbanerne 3,7 Mill. Kr. i Henhold til begge de gældende Love om Privatbanerne.